

Göteborgs tekniska institut AB
tomas.olsson@gti.se

2011-05-27

Dnr: 44-2010:5373

Beslut

---

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
GTI:s gymnasieskola i Göteborg

Tillsyn av den fristående gymnasieskolan GTI:s gymnasieskola

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Skolinspektionen bedömer att GTI:s gymnasieskola behöver utveckla sitt arbete i syfte att förbättra måluppfyllelsen när det gäller kunskapsresultaten vilka enligt officiell statistik generellt sett är lägre än i riket. För att lyckas med detta arbete krävs att skolan regelbundet följer upp och analyserar resultaten och utifrån detta underlag vidtar relevanta åtgärder i syfte att öka måluppfyllelsen. Av tillsynen framgår dock att det saknas ett dokumenterat och systematiskt kvalitetsarbete på skolnivå. Redan i Skolverkets inspektionsrapport 2008 påpekades att kvalitetsarbetet vid skolan behövde utvecklas. Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att detta är en brist även vid den nu aktuella tillsynen.

I Skolverkets inspektionsrapport år 2008 gjordes bland annat bedömningen att skolan på ett mer aktivt sätt behövde diskutera målen för utbildningen med eleverna och att utveckla arbetet med särskilt stöd och åtgärdsprogram. Vid Skolinspektionens kvalitetsgranskning av undervisningen i matematik år 2010 bedömdes som förbättringsområden att program mål och kursplanens mål att sträva mot behövde få större genomslag i undervisningen. Det framkom även att det fanns ett behov av att utveckla åtgärdsprogrammen. Skolinspektionen bedömer att verksamheten på GTI:s gymnasieskola i dessa avseenden har utvecklats. Exempel på detta är ett påbörjat arbete med lärarhandledning som bland annat syftar till att tydliggöra utbildningens mål i undervisningen. Vidare framgår av tillsynen att skolan genomför insatser för att utveckla arbetet med särskilt stöd och åtgärdsprogram.

Inget annat har framkommit vid tillfället för tillsynsbesöket än att det på olika sätt bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete på skolan. Detta arbete behöver dock på ett tydligare sätt beskrivas i skolans plan mot kränkande behandling, så att denna plan uppfyller författningens krav. På så sätt kan planen bli ett verktyg för ett än mer målinriktat förebyggande arbete mot kränkande behandling.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har i tillsynen av GTI:s gymnasieskola identifierat följande brister:

- Alla elever ges inte möjligheter att lägst nå grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier (9 kap. 8 § skollagen jämfört med Lpf 94, 2 Mål och riktlinjer och 2.1 Kunskaper, Mål att uppnå i de frivilliga skolformerna).
- Rektorn tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder således inte detta underlag för att nå de nationella målen (9 kap. 8 § skollagen jämfört med Lpf 94, 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Den enskilda skolans utveckling, 2.6 Rektors ansvar).
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav (14 a kap 8 § skollagen).
- Skolans betygskatalog uppfyller inte författningarnas krav (2 kap. 9 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet, 7 kap. 3 och 6 §§ gymnasieförordningen samt 4 och 5 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog för gymnasieskolan (SKOLFS 2007:42)).
- Skolan har en lokal kurs som inte är förenlig med de fastställda utbildningsmålen (9 kap. 8 § skollagen jämfört med 2 kap. 14 § gymnasieförordningen, 2 kap. 5 § förordningen om fristående skolor samt 3 § Skolverkets föreskrifter om förarutbildning i gymnasieskola, fristående gymnasieskola och inom gymnasial vuxenutbildning (SKOLFS 2000:142)).
- Skolan använder sig av lärare som inte är anställda av skolans huvudman (9 kap. 8 § skollagen och 2 kap. 7 § förordningen om fristående skolor).

I ärendets slutliga handläggning har utredaren/juristen Magnus Jonasson och undervisningsrådet Sven-Olof Lundin deltagit.

Huvudman har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 15 september 2011.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Linda Svensson
Utredare/föredragande

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Göteborgs kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte GTI:s gymnasieskola den 28 april 2011.

Huvudmannen för GTI:s gymnasieskola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt.** Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning. I Skolinspektionens tillsyn tillämpas förordningen (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet.

Av beslut om förklaring om rätt till bidrag till skolan framgår att skolan kommer att följa läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94).

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från skolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

GTI:s gymnasieskola granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav. Granskningen, som genomförts som en begränsad tillsyn, kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten. Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Göteborgs kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Enligt kommunen bjuds samtliga fristående gymnasieskolor in till kontinuerliga träffar vilka främst handlar om administrativa och ekonomiska frågor. Vidare har kommunen en planering för verksamhetsbesök vid samtliga fristående gymnasieskolor. Vid tiden för tillsynen har kommunen emellertid inte gjort verksamhetsbesök på GTI:s gymnasieskola och har heller inte lämnat några kommentarer i övrigt om skolan i fråga.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på GTI:s gymnasieskola

GTI:s gymnasieskola	Antal elever
Fristående gymnasieskola	401

Källa: Skolans rektor

GTI:s gymnasieskola startade läsåret 1998/1999 och huvudman för skolan är alltsedan starten aktiebolaget Göteborgs Tekniska Institut AB med organisationsnummer 556235-8993. Verksamheten omfattar utbildningarna Tele- och datatekniska programmet (där närmare hälften av skolans elever studerar), Motor- och datatekniska programmet, Naturvetenskapsprogrammet samt Samhällsvetenskapsprogrammet. Utbildningarna har i bidragshänseende förts till (i ordning som ovan) Elprogrammet, Fordonsprogrammet, Naturvetenskapsprogrammet respektive Samhällsvetenskapsprogrammet. Lärarna är organiserade i fyra arbetslag som i huvudsak är knutna till respektive program och i skolledningen finns en rektor och en studierektor.

Av beslut om förklaring om rätt till bidrag till skolan framgår att skolan kommer att följa läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94).

Skolan hade vid tillsynsbesöket 401 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Göteborgs kommun, men skolan har även elever från närliggande kommuner.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att lägst nå grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen jämfört med Lpf 94, 2 Mål och riktlinjer och 2.1 Kunskaper, Mål att uppnå.

Motivering:

Av Skolverkets officiella statistik framgår att av skolans elever som erhållit slutbetyg år 2010 nådde 77,1 procent grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier¹, vilket kan jämföras med rikets 86,8 procent². Andelen kvinnor på skolan som

¹ Eleven har fullständigt slutbetyg (2500 poäng) med betyget Godkänt i minst 2250 gymnasiepoäng inklusive kärnämneskurserna svenska A och B (alternativt svenska som andraspråk A och B), engelska A samt matematik A.

nådde grundläggande behörighet är något mindre än andelen män, till skillnad från i riket som helhet. Bland elever med utländsk bakgrund³ är det en betydligt mindre andel som når grundläggande behörighet, 58,8 procent, än i den genomsnittliga andelen i riket, 79,0 procent. Däremot är andelen elever med utländsk bakgrund som fullföljer utbildningen inom fyra år större på skolan, 79,3 procent, än i riket, 60,5 procent.

När det gäller programjämförelser är det endast Naturvetenskapsprogrammet samt Samhällsvetenskapsprogrammet som är möjliga att jämföra med genomsnittet i riket, då de två övriga programmen på skolan inte fullt ut motsvarar de program som de i bidragshänseende har hänförs till. År 2010 är andelen elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier på Naturvetenskapsprogrammet 93 procent, att jämföra med andelen i riket, 96 procent. Även på Samhällsvetenskapsprogrammet är andelen 93 procent, att jämföra med andelen i riket, 92 procent.

Den genomsnittliga betygspoängen för elever som erhållit slutbetyg år 2010 är 12,8 att jämföra med rikets 14,0⁴. De senaste fem åren (2006 – 2010) har skolans genomsnittliga betygspoäng varierat mellan 12,5 och 13,5.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla sitt arbete i syfte att förbättra kunskapsresultaten. En viktig del i detta arbete är att rektorn i högre utsträckning tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas. Se vidare bedömningsområdet *Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering*.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder således inte detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen jämfört med Lpf 94, 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Den enskilda skolans utveckling, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Skolan saknar aktuell kvalitetsredovisning eller andra dokument som redogör för ett systematiskt kvalitetsarbete för skolan som helhet. Skolans senast upprättade kvalitetsredovisning avser kalenderåret 2008.

---

² I den genomsnittliga andelen i riket ingår dock samtliga program, medan GTI:s gymnasieskola bedriver fyra program.

³ Här avses elever som är födda utomlands eller vars båda föräldrar är födda utomlands.

⁴ I den genomsnittliga betygspoängen i riket ingår dock samtliga program, medan GTI:s gymnasieskola bedriver fyra program

Rektorn har i samband med tillsynen skickat in betygssammanställningar per kurs i kärnämnen samt jämförelser mellan provresultat på nationella ämnesprov och slutbetyg. Några betygssammanställningar avseende karaktärsämneskurser har dock inte gjorts. Uppgifter för dessa kurser är heller inte inrapporterade till den officiella betygsstatistiken.

Skolledningen har under innevarande läsår uppdragit åt ämnesgrupper och enskilda lärare att analysera betygsstatistiken i sina egna ämnen/kurser med fokus på frågeställningar kring likvärdighet i bedömning och betygssättning. Däremot ingår inte frågeställningar kring undervisningsformer, arbetssätt, stöd etc. i dessa analyser.

På skolan saknas alltså en systematisk uppföljning av kunskapsresultaten i enskilda kurser som möjliggör analys och jämförelser exempelvis mellan elevgrupper, program och resultat över tid. Ett exempel på en sådan jämförelse finns under bedömningsområdet *Kunskaper* ovan. Där beskrivs att elever med utländsk bakgrund når grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier i betydligt lägre omfattning än för samma grupp i riket. För att veta om skolans insatser och åtgärder på olika områden leder till en ökad måluppfyllelse avseende såväl kunskapsresultat som andra nationella mål, exempelvis gällande arbetet med värdegrundsfrågor och särskilt stöd, behöver insatserna och åtgärderna följas upp och utvärderas på ett systematiskt sätt.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Skolinspektionens tillsyn visar att det vid GTI:s gymnasieskola görs olika insatser för att främja likabehandling och förebygga kränkande behandling. Skolans årliga plan mot kränkande behandling måste dock utvecklas så att den uppfyller författningarnas krav och därigenom blir ett aktivt verktyg för ett mer målinriktat förebyggande arbete mot kränkande behandling.

Den likabehandlingsplan som Skolinspektionen har tagit del av omfattar även plan mot kränkande behandling, men hänvisar delvis till inaktuell lagstiftning. Planen beskriver olika planerade åtgärder för att främja likabehandling samt att förebygga och åtgärda kränkande behandling. Det finns också en beskrivning av hur elever görs delaktiga i det förebyggande arbetet och i upprättandet av planen, bland annat genom en årlig enkätundersökning som ska diskuteras i klasserna. I planen anges en plats på skolan med en möjlig ökad risk för kränkande behandling, som framkommit genom denna kartläggning. Målet beskrivs vara att minska detta problem, men det framgår inte vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras för att komma tillrätta med problemet. Planen innehåller inte heller någon redogörelse för hur åtgärder från föregående års

plan har genomförts. Planen är daterad 2010-02-11 men det framgår inte för vilken period planen gäller.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Skolans betygskatalog uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

2 kap. 9 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet

7 kap. 3 och 6 §§ gymnasieförordningen

4 och 5 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog för gymnasieskolan (SKOLFS 2007:42)

Motivering:

Genom granskning av skolans betygskatalog framkommer att det förekommer brister i hur skolan för betygskatalog, vilket gör att elevernas rättssäkerhet riskeras. Exempel på detta är att det finns rättelser av betyg som inte är noterade, daterade eller signerade. Ett annat exempel är när ett streck angetts i stället för beteckningen S i de fall en lärare beslutar att inte sätta betyg med skälet att underlag för bedömning av elevens kunskaper saknas. GTI:s gymnasieskola måste omgående korrigera bristerna i skolans betygskatalog och se över sina rutiner så att betygskatalogen förs enligt författningarnas krav.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång

Bedömning:

Skolan har en lokal kurs som inte är förenlig med de fastställda utbildningsmålen.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen jämfört med 2 kap. 14 § gymnasieförordningen

2 kap. 5 § förordningen om fristående skolor

3 § Skolverkets föreskrifter om förarutbildning i gymnasieskola, fristående gymnasieskola och inom gymnasial vuxenutbildning (SKOLFS 2000:142)

Motivering:

På GTI:s gymnasieskola finns den lokala kursen Trafikkunskap om 100 poäng som är valbar inom det specialutformade programmet med inriktning mot Fordonsprogrammet; Motor- och datatekniska programmet. Ett mål för kursen är att eleven ska "Ha kunskaper i förhållande till Vägverkets föreskrifter om kunskapsprov för körkort med

behörighet B” och ett betygs-kriterium är ”Eleven uppträder säkert och kunnigt som vägtrafikanter”.

Enligt Skolinspektionens bedömning ligger denna typ av utbildning normalt utanför gymnasieskolans kunskapsuppdrag, men kan erbjudas inom de utbildningar som leder till att eleven efter avslutad utbildning kan få arbete som yrkesförare inom transportnäringsringen eller som anläggningsförare.

Motor- och datatekniska programmet på GTI:s gymnasieskola erbjuder dock inte de kurser inom transportämnet som enligt Skolverkets föreskrifter krävs med lägst godkänt betyg för att en förarprovare ska kunna rapportera en elev godkänd för körkort, behörighet B.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Huvudmannaskap och tillstånd

Bedömning:

Skolan använder sig av lärare som inte är anställda av skolans huvudman.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen

2 kap. 7 § förordningen om fristående skolor

Motivering:

Av tillsynen framgår att skolan använder sig av flera lärare som inte är anställda vid skolan. De undervisar i olika datorteknik- och elektronikkurser samt i företagsekonomi.

Med undantag för modersmålsundervisning finns inget lagstöd för att fristående skolor kan anlita någon enskild för undervisning på entreprenad. Då undervisning innefattar myndighetsutövning, som exempelvis betygsättning och lärares disciplinåtgärder, krävs ett sådant uttryckligt lagstöd för att undervisningen ska kunna överlåtas åt enskild.